

[Ministeren for handel, industri og søfart.] givet, og med henvisning til tidligere givne redegørelser, at måtte besvare det ærede medlem hr. Viggo Starckes forespørgsel med nej.

Forespørgeren (*Viggo Starcke*): Selvom jeg beklager det reelle indhold af den højtærede handelsministers svar, vil jeg gerne takke ham for den venlige tone, hvori han besvarede vor forespørgsel.

Selve det problem, som forespørgslen drejer sig om, er måske ikke noget meget stort økonomisk problem. Det er jo ikke her alene, at forklaringen på Danmarks valutamæssige og handelsmæssige misère ligger gemt, men det er dog en vigtig del af det hele. Når den højtærede handelsminister sagde, at Danmark var blevet ramt hårdt, så er jeg enig med ham deri, men jeg er ikke enig med ham i, at det skyldes ydre omstændigheder alene.

Jeg mener, at nogle af de vigtigste årsager til Danmarks vanskelige stilling i øjeblikket er indre årsager, og at Danmarks dårlige stilling valutamæssigt og handelsmæssigt set skyldes, at man har krænket handelens frihed og lagt den over i administrationens og statens og politikernes hånd. Hovedforklaringen ligger ikke så meget i Englands devaluering som i Danmarks devaluering og i de forudsætninger, som gjorde det nødvendigt at devalvere, og i de handelsaftaler, som gør, at Danmark sælger billigt og køber dyrt.

Det, som vor forespørgsel sigtede på, var derfor kun et led i en politik, som skulle gå ud på igen at gøre handelen fri og gøre købmændene til dem, der skulle disponere ansvarligt over varerne og over pengene. Bagved købmanden vil den virkelige arbejdsgiver under frie forhold være forbrugeren og husmoderen, fordi det er forbrugeren og husmoderen, som i det lange løb under frie forhold kommer til at bestemme, hvad det er købmanden skal købe, og derigennem hvad producenterne skal producere og importørerne importere. Under sådanne frie forhold vil Danmark aldrig risikere at komme i store vanskeligheder med hensyn til sin betalingsbalance og handelsbalance og sine kreditmuligheder. Det viser erfaringerne fra de tidsrum, da vi havde de frie forhold.

Den vanskelige situation, vi i dag står i, har vi fra vor side gentagne gange forudsagt, og det er beklageligt, det indrømmer jeg, at det er os, der har fået ret. En del af de bekymringer, som regeringen og den højtærede handelsminister har, er måske lidt

overdrevne. Der er vistnok ingen tvivl om, at for mange varers vedkommende ligger varelagrene mere inddækket, end man har antaget, netop som følge af det, jeg i mit første indlæg var inde på, at når købmændene ikke har sikkerhed for fremtiden, så køber de ind, når de kan få. De gør det også af den grund, at for mange varers vedkommende har bevillingerne ofte kun en kort løbetid, således at købmændene må disponere hurtigt og derfor ikke altid er i stand til at afslutte den gunstigste handel. Endvidere er det jo sådan, at der er mange varer, som man på den måde må gå udenom, fordi der ofte er meget lang leveringstid for nogle varegruppers vedkommende. Endelig må det være tilladt at pege på det faktum, at de store overskridelser for importen væsentlig findes for varer i de kontingenterede varegrupper på den bundne importliste. Det er der, de væsentlige overskridelser har ligget, hvorimod overskridelserne for de frie varer ikke er af stor betydning.

Der er et moment, som jeg særlig vil have lov at fæste opmærksomheden på. Det er problemet om færdigvarerne. Hidtil har det jo væsentlig været sådan, at når Danmark har importeret færdigvarer, har det ikke så meget været ud fra et ønske fra dansk side som et ønske fra udlandet, der har lagt et vist pres på os under forhandlingerne. Når det nu måske i fremtiden bliver sådan, at de bundne bevillinger kommer til at omfatte alle lande, så vil man risikere, at det kun bliver råvarer eller såkaldt bearbejdede varer, som Danmark kommer til at indføre, og så opstår det store spørgsmål: Kan Danmark virkelig økonomisk blive ved at leve i en verden, der kun vil handle med råvarer? Det bliver i virkeligheden en slags selvforsyningspolitik, og parallelt hermed kan der drives en meget effektiv protektionistisk politik.

Vi fra vor side mener, at regeringen burde have ændret sin økonomiske politik allerede for et år siden, da man var stillet overfor devalueringens problem, og vi mener, at det, der skete den 8. august, var ikke så meget dette, at det var importørerne, der var grebet af panik, som at det var regeringen, der var grebet af panik. Den vanskelighed, som regeringen står overfor, er tildels selvskabt, den er statsskabt, og jeg tror, alle må kunne være enige om, at det er ganske udelukket, at den private handel kunne have opnået ringere resultater end de resultater, som regeringen og dens statsdrevne handel har kunnet opnå; derfor vil jeg endnu en gang opfordre den højtærede